ผลของโปรแกรมการประยุกต์ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนต่อความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงราย

Effects of a Theory of The Planned Behavior-Based Program for Intention Not to Drink Alcohol Among Secondary School Female Students in Chiang Rai Province

วริศรา ปองทอง นฤมล เอื้อมณีกูล* อาภาพร เผ่าวัฒนา
Warisara Pongthong Naruemon Auemaneekul* Arpaporn Powwattana
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ ประเทศไทย 10400
Mahidol University, Bangkok, Thailand 10400

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการประยุกต์ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนต่อความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 ปีการศึกษา 2566 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงราย แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 32 คน และกลุ่มเปรียบเทียบจำนวน 35 คน เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Independent t-test และ Repeated Measure ANOVA ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นหญิง ทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 1 เดือนข้างหน้าหลังทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ ($p < .05$) ด้านความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 3 เดือนข้างหน้าหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง ($p < .05$) แต่ในระยะติดตามผลไม่แตกต่างจากก่อนการทดลอง ($p = .574$) และสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ ($p < .05$)

คำสำคัญ: ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน, ความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, วัยรุ่นหญิง

Abstract

The purpose of this quasi-experimental research was to study the effects of a theory of the planned behavior-based program for intention not to drink alcohol among secondary school female students in Chiang Rai Province. The sample comprised of female lower secondary students in grades 8-9, during the academic year 2023, under the Office of the Basic Education Commission, Chiang Rai. The sample consisted of 32 students in the experimental group and 35 students in the comparison group. Data were collected at before the

Corresponding Author: *E-mail: naruemon.aue@mahidol.ac.th

วันที่รับ (received) 9 ต.ค. 2566 วันที่แก้ไขเสร็จ (revised) 20 พ.ย. 2566 วันที่ตอบรับ (accepted) 3 ธ.ค. 2566

experiment, after the experiment, and 4-week follow-up. Data were analyzed using descriptive statistics, percentages, mean values, standard deviations, independent t-tests, and Repeated Measure ANOVA. The results showed that the experimental group had significantly higher average scores in knowledge related to alcohol consumption among female adolescents, attitudes towards alcohol drinking behavior, perceived subjective norm to not drink alcohol, perceived behavioral control for not drinking alcohol and in the intention not to drink alcohol in the upcoming month after the experiment and at the follow-up compared to before the experiment ($p < .05$). Moreover, their scores were also significantly higher than the comparison group ($p < .05$). Their intention not to drink alcohol in the next 3 months after the experiment was significantly higher than before the experiment ($p < .05$), but there was no significant difference in the follow-up period compared to before the experiment ($p = .574$). Additionally, their scores were significantly higher than the comparison group ($p < .05$).

Keywords: A theory of the planned behavior, Intention not to drink alcohol, Female adolescents

บทนำ

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลกระทบต่อร่างกาย ครอบครัว และสังคม ซึ่งอันตรายจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุของโรคต่าง ๆ ในคนทั่วโลก อีกทั้งยังเป็นสาเหตุที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตทั่วโลกประมาณปีละ 3.3 ล้านคน ก่อให้เกิดความสูญเสียทางสุขภาพร้อยละ 5.9 ของภาระโรคทั่วโลก[1] องค์การอนามัยโลกพบว่าเยาวชนอายุ 15-19 ปี ทั่วโลกเป็นนักดื่มปัจจุบัน ร้อยละ 26.5 ซึ่งคิดเป็น 1 ใน 4 ของจำนวนเยาวชนทั้งหมด[2] สำหรับสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทย พบว่าประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปมีแนวโน้มการดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 12 เดือนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 1.7 ต่อปี[3] และวัยรุ่นเพศหญิงอายุ 15 ปีขึ้นไปมีอัตราการดื่มในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาเพิ่มสูงขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.1 ต่อปี[4] จากการสำรวจในปี พ.ศ. 2564 พบว่ามีสถิตินักดื่มหน้าใหม่เพศหญิงเพิ่มขึ้น 4 เท่า เมื่อเทียบจากปี พ.ศ. 2560[5]

สำหรับสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในจังหวัดเชียงราย พบว่ามีสัดส่วนนักดื่มเยาวชนจากการสำรวจโดยอ้างอิงจากข้อมูลสถิติระดับจังหวัดในปี พ.ศ. 2560 ร้อยละ 21.2 เป็นลำดับที่ 9 ของประเทศ[4] และพบการเริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีสถิติอัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนเพศหญิงร้อยละ 54 โดยเขตอำเภอเมืองเชียงรายมีอัตราการดื่มสูงที่สุด[6] ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับบุคคลวัยรุ่นหญิงมักจะได้รับผลกระทบรุนแรงมากกว่าในวัยรุ่นชาย เนื่องจากความแตกต่างทางด้านเคมีชีวภาพและสรีรวิทยาของเพศหญิงที่ส่งผลต่อกลไกการกำจัดแอลกอฮอล์ในร่างกายได้ไม่เท่ากับเพศชาย นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการเป็นโรคตับและโรคอื่น ๆ มากกว่าในเพศชาย[7] ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของวัยรุ่น ทำให้มีปัญหาด้านความจำ สมาธิ และการควบคุมตนเอง[8] อีกทั้งยังส่งผลกระทบในระดับสังคม ได้แก่ การก่ออาชญากรรม และนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงอื่น ๆ เช่น การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และการใช้สารเสพติด เป็นต้น[9]

จากการศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นหญิงทั้งในและต่างประเทศพบว่ามีการประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ เช่น ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเอง[10] แนวคิดการให้ข้อมูลข่าวสารการสร้างแรงจูงใจ และการพัฒนาทักษะ[11,12] เป็นต้น แต่แนวโน้มการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มวัยรุ่นหญิงยังคงสูงขึ้น เนื่องจากขาดประเด็นการให้ความรู้เรื่องผลกระทบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อวัยรุ่นหญิง ถึงแม้นักเรียนจะได้เรียนรู้แนวทางการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากจัดการเรียนการสอนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รายวิชาสุขศึกษาที่เนื้อหาไม่มีรายละเอียดเฉพาะเจาะจงความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นหญิง แนวทางการส่งเสริมทัศนคติทางลบและการฝึกทักษะปฏิบัติเพื่อป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาพบว่ามีการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior: TPB) ของ Ajzen[13] ในการป้องกันการดื่ม

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย พบว่าทำให้เกิดความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ตามกรอบแนวคิด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการประยุกต์ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีความเหมาะสมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นมาออกแบบเป็นกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้เกิดความรู้ เกิดทัศนคติเชิงลบต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีความตั้งใจและการปฏิบัติตัวในการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ถูกต้อง ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นหญิง ทัศนคติต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอีก 1 เดือนและ 3 เดือนข้างหน้าภายในกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล

2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นหญิง ทัศนคติต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอีก 1 เดือนและ 3 เดือนข้างหน้าระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มเปรียบเทียบก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล

สมมติฐานการวิจัย

1. ภายหลังการทดลอง และระยะติดตามผล กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ ทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอีก 1 เดือนและ 3 เดือนข้างหน้าสูงกว่าก่อนการทดลอง

2. ภายหลังการทดลอง และระยะติดตามผล กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ ทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอีก 1 เดือนและ 3 เดือนข้างหน้าสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยกึ่งทดลอง มีการทดสอบก่อนทดลอง หลังทดลอง และระยะติดตามผล 4 สัปดาห์หลังทดลอง ประชากรเป็นนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 ปีการศึกษา 2566 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย จำนวน 8 โรงเรียน ซึ่งมีลักษณะและบริบทใกล้เคียงกัน ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่ายจับฉลากแบบไม่แทนที่เพื่อเลือกโรงเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างสองกลุ่มที่มีความเป็นอิสระต่อกันใช้สูตรของ Cohen[14] คำนวณขนาดอิทธิพลจากการศึกษาที่ใกล้เคียง[15] ได้ค่าอิทธิพลเท่ากับ 1.05 กำหนดระดับความเชื่อมั่น = .05 ค่าอำนาจการทดสอบที่ระดับ .80 ได้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มทดลอง 25 คน และกลุ่มเปรียบเทียบ 25 คน เพื่อป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่างระหว่างการวิจัยจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 20 ได้เป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มเปรียบเทียบ 30 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน โดยครูหัวหน้าระดับชั้นคัดเลือกนักเรียนหญิงที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดเพื่อเข้ารับการทำแบบคัดกรองการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 4 ข้อคำถาม โดยคัดเลือกผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีค่า 0 คะแนน หมายถึงเป็นผู้ที่ไม่มีประวัติการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลย โดยโรงเรียนกลุ่มทดลองมีผู้ที่ผ่านการทำแบบคัดกรองและผ่านเกณฑ์การคัดเข้าเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 32 คน และโรงเรียนกลุ่มเปรียบเทียบจำนวน 35 คน จึงให้ผู้ที่ผ่านเกณฑ์การคัดเข้าทั้งหมดเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ค่า Content validity index เท่ากับ 0.88 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ นำไปทดลองใช้กับกับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเขตอำเภอเมืองเชียงราย ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นหญิงโดยใช้วิธีของ Kuder-Richardson 20 (KR-20) เท่ากับ 0.71 และหาค่า

Cronbach's Alpha Coefficient ประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถามที่แบ่งออกเป็น 6 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป ได้แก่ อายุ เกรดเฉลี่ย กิจกรรมยามว่าง สถานภาพครอบครัว พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ปกครองและเพื่อน จำนวน 9 ข้อ ลักษณะเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 แบบวัดความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นหญิง ได้แก่ สถานการณ์ การออกฤทธิ์และผลกระทบจากการดื่มที่เกิดขึ้นต่อวัยรุ่นหญิง เลือกตอบถูกหรือผิด จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ วัดความเชื่อด้านบวกและด้านลบ ลักษณะมาตรประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ลักษณะแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 6 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 9 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 1 เดือนและ 3 เดือนข้างหน้า ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 3 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ผู้วิจัยพัฒนาโปรแกรมจากการทบทวนวรรณกรรมโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน[14] มีกิจกรรมทั้งหมด 4 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ประกอบด้วย

สัปดาห์ที่ 1 กิจกรรมครั้งที่ 1 รอบรู้ เรื่องน้ำเมา เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นหญิง ประกอบด้วย สถานการณ์การดื่ม การออกฤทธิ์และผลกระทบผ่านการบรรยายและสื่อวิดีทัศน์

สัปดาห์ที่ 2 กิจกรรมครั้งที่ 2 ปรับทัศนคติสักนิด ป้องกันสารพัดพิษจากแอลกอฮอล์ เสริมสร้างทัศนคติเชิงลบต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผ่านห้องเรียนอ่านข่าวโดยให้นักเรียนอ่านข่าวเกี่ยวกับผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากนั้นรับชมสื่อวีดิทัศน์ "อย่าปล่อยให้เหล้า มาลวงเรา"

สัปดาห์ที่ 3 กิจกรรมครั้งที่ 3 สายใยรักจากเพื่อนของฉัน สร้างภูมิคุ้มกันป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ สร้างการรับรู้ความคาดหวังของเพื่อนผ่าน google form และกิจกรรมการโต้วาที

สัปดาห์ที่ 4 กิจกรรมครั้งที่ 4 Say no เราทำได้ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมวิจัยมีการรับรู้ความสามารถควบคุมตนเองไม่ให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยให้ความรู้เรื่อง "3 รัก สร้างทักษะห่างไกลแอลกอฮอล์" จัดกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติการฝึกทักษะในการตัดสินใจ การต่อรองและการปฏิเสธ

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ระยะเตรียมการ ผู้วิจัยมอบหนังสือขอความอนุเคราะห์ดำเนินการทดลองจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดลถึงผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินการวิจัย พร้อมมอบหนังสือให้ผู้ปกครองลงนามยินยอมให้เข้าร่วมงานวิจัย

2. ระยะดำเนินการทดลอง เริ่มการศึกษาตั้งแต่วันที่ 14 กรกฎาคม - 28 สิงหาคม 2566 กลุ่มทดลองได้รับกิจกรรม สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที จำนวน 4 สัปดาห์ ตามรายละเอียดในเครื่องมือการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ตอบแบบสอบถามก่อนทดลอง หลังทดลอง และระยะติดตามผลหลังทดลอง 4 สัปดาห์ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สถิติ Chi-square, Fisher's exact, independent t-test และ Repeated measure ANOVA โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .05

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

เมื่อได้รับการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหิดล เลขที่ MUPH 2023-072 ลงวันที่ 12 มิถุนายน 2566 ผู้วิจัยได้ทำการชี้แจงเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลกับทางโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งอธิบายวัตถุประสงค์ของการศึกษา วิธีการศึกษา และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ รวมทั้งชี้แจงถึงสิทธิในการปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างสามารถถอนตัวระหว่างทำการศึกษาได้ทุกเมื่อโดยไม่จำเป็น

ต้องชี้แจงเหตุผลและจะไม่มีผลกระทบต่อสิทธิที่กลุ่มตัวอย่างพึงจะได้รับแม้ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ข้อมูลจะถูกนำเสนอในภาพรวมและเก็บรักษาเป็นความลับ

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป กลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบส่วนใหญ่อายุ 14 ปี รองลงมาอายุ 15 ปี เกรดเฉลี่ยภาคเรียนล่าสุดของกลุ่มทดลองเท่ากับ 3.28 ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบเท่ากับ 3.33 กลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบส่วนใหญ่มีกิจกรรมยามว่างคือเล่นโทรศัพท์มือถือ ส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ด้วยกันและพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ทั้งสองกลุ่มมีเพื่อนสนิทที่โรงเรียนจำนวนมากกว่า 4 คนขึ้นไป และพบว่าส่วนใหญ่มีสมาชิกในครอบครัวและมีเพื่อนสนิทที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งข้อมูลทั่วไปของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล เป็นรายคู่โดยวิธี Bonferroni (n = 67)

ตัวแปรที่ศึกษา	กลุ่มทดลอง		กลุ่มเปรียบเทียบ	
	Mean difference	p-value	Mean difference	p-value
ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นหญิง				
ก่อนทดลอง-หลังทดลอง	-2.156	.001	0.29	1.000
ก่อนทดลอง-ระยะติดตามผล	-2.000	.001	-0.143	1.000
หลังทดลอง-ระยะติดตามผล	0.156	.172	-0.171	1.000
ทัศนคติต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์				
ก่อนทดลอง-หลังทดลอง	-3.031	.001	0.171	1.000
ก่อนทดลอง-ระยะติดตามผล	-2.875	.012	-0.771	1.000
หลังทดลอง-ระยะติดตามผล	0.156	1.000	-0.943	.215
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์				
ก่อนทดลอง-หลังทดลอง	-4.812	.001	-0.286	1.000
ก่อนทดลอง-ระยะติดตามผล	-3.281	.001	-0.914	1.000
หลังทดลอง-ระยะติดตามผล	1.531	.001	-0.629	1.000
การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์				
ก่อนทดลอง-หลังทดลอง	-4.562	.001	-0.029	1.000
ก่อนทดลอง-ระยะติดตามผล	-4.656	.001	-0.343	1.000
หลังทดลอง-ระยะติดตามผล	-0.094	1.000	-0.314	1.000
ความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอีก 1 เดือนข้างหน้า				
ก่อนทดลอง-หลังทดลอง	-2.687	.001	0.057	1.000
ก่อนทดลอง-ระยะติดตามผล	-2.000	.001	1.400	.001
หลังทดลอง-ระยะติดตามผล	0.688	.150	1.343	.001
ความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอีก 3 เดือนข้างหน้า				
ก่อนทดลอง-หลังทดลอง	-1.562	.001	-1.200	.017
ก่อนทดลอง-ระยะติดตามผล	-0.562	.574	1.114	.109
หลังทดลอง-ระยะติดตามผล	1.000	.023	2.314	.001

จากตารางที่ 1 พบว่าภายในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นหญิง การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเอง และความตั้งใจที่จะไม่ดื่มในอีก 1 เดือนข้างหน้าหลังทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) คะแนนเฉลี่ยด้านทัศนคติหลังทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .001$ และ $p = .012$ ตามลำดับ ส่วนคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจที่จะไม่ดื่มในอีก 3 เดือนข้างหน้า หลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง ($p < .001$) แต่ในระยะติดตามผลไม่แตกต่างจากก่อนการทดลอง ($p = .574$)

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบในระยะก่อนทดลอง หลังทดลอง และระยะติดตามผล (n = 67)

ตัวแปรที่ศึกษา	กลุ่มทดลอง		กลุ่มเปรียบเทียบ		t	df	p-value
	Mean	S.D.	Mean	S.D.			
ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นหญิง							
ก่อนการทดลอง	5.84	1.42	5.86	1.44	-0.038	65	.970
หลังการทดลอง	8.00	1.50	5.83	1.58	5.750	65	.001
ระยะติดตามผล	7.84	1.39	6.00	1.35	5.497	65	.001
ทัศนคติต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์							
ก่อนการทดลอง	31.41	2.91	30.80	4.30	0.669	65	.506
หลังการทดลอง	34.43	2.78	30.63	5.08	3.755	65	.001
ระยะติดตามผล	34.28	3.27	31.57	5.18	2.534	65	.021
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์							
ก่อนการทดลอง	15.94	4.28	16.91	3.63	-1.010	65	.316
หลังการทดลอง	20.75	2.50	17.20	3.85	4.431	65	.001
ระยะติดตามผล	19.22	2.29	17.82	3.21	2.020	65	.013
การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์							
ก่อนการทดลอง	26.03	4.78	26.74	4.88	-0.602	65	.549
หลังการทดลอง	30.59	2.91	26.77	5.04	3.755	65	.001
ระยะติดตามผล	30.69	3.60	27.09	5.02	2.167	65	.030
ความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอีก 1 เดือนข้างหน้า							
ก่อนการทดลอง	7.34	2.88	7.71	2.63	-0.550	65	.584
หลังการทดลอง	10.03	1.45	7.66	2.65	4.497	65	.001
ระยะติดตามผล	9.34	1.47	6.31	2.34	6.281	65	.001
ความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอีก 3 เดือนข้างหน้า							
ก่อนการทดลอง	8.81	2.03	7.91	2.51	1.597	65	.115
หลังการทดลอง	10.38	1.36	9.11	1.73	3.295	65	.001
ระยะติดตามผล	9.3	1.49	6.80	2.72	4.737	65	.001

จากตารางที่ 2 พบว่าหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยทุกด้านสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ($p < .001$) ส่วนระยะติดตามผลกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ และความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มในอีก 1 เดือน และ 3 เดือนข้างหน้าสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และมีคะแนนเฉลี่ยทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p = .021$, $p = .013$ และ $p = .030$ ตามลำดับ

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของโปรแกรมการประยุกต์ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนต่อความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นหญิง ทัศนคติต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอีก 1 เดือนข้างหน้า ภายหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ผลการศึกษานี้สนับสนุนทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน[13] ที่กล่าวว่าความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมได้รับอิทธิพลมาจากทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถการควบคุมพฤติกรรม ซึ่งในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน หลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนทดลอง เนื่องจากการมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นหญิงที่ดีขึ้น ที่เป็นผลมาจากกิจกรรมการให้ความรู้โดยมีสื่อประกอบการสอนบรรยาย สื่อวีดิทัศน์ และมีการอภิปรายกลุ่มที่เนื้อหามีความเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับสถานการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การออกฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ และผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกิดขึ้นต่อวัยรุ่นหญิง ซึ่งวิธีการให้ความรู้ดังกล่าวทำให้กลุ่มทดลองเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น การมีทัศนคติเชิงลบต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นผลมาจากผู้วิจัยจัดกิจกรรมส่งเสริมทัศนคติเชิงลบต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านกิจกรรมห้องเรียนอ่านข่าวที่เนื้อหาเกี่ยวกับผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกิดขึ้นต่อตัวผู้ดื่ม ครอบครัว และในสังคม รับชมสื่อวีดิทัศน์ อธิบายเพื่อจูงใจไม่ให้ไปลองหรือดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่าการเสริมสร้างทัศนคติต่อพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์และการอภิปรายกลุ่มทำให้คะแนนเฉลี่ยด้านทัศนคติต่อการไม่ดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)[16] การมีความเชื่อด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกิดจากผู้วิจัยส่งเสริมความเชื่อการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยจัดกิจกรรมให้เพื่อนของกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นผ่าน google form และกิจกรรมการโต้วาที เพื่อเสริมแรงการรับรู้ถึงความคาดหวังต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อน และมีการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยจัดกิจกรรมสร้างความเชื่อความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากการพัฒนาทักษะ ได้แก่ ทักษะในการตัดสินใจ การแก้ปัญหา การต่อรอง และการปฏิเสธ ผ่านกิจกรรมบรรยายและฝึกทักษะผ่านบทบาทสมมติ สอดคล้องกับการศึกษาที่มีโปรแกรมการฝึกทักษะการปฏิเสธเพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าไปอยู่ในสถานการณ์เสี่ยง ทักษะการสื่อสารและการประเมินความเสี่ยง รวมทั้งทักษะการแก้ปัญหา ผ่านการรับชมวิดีทัศน์และการแสดงบทบาทสมมติของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่าสามารถชะลอความตั้งใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเริ่มต้นของวัยรุ่นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก่อให้เกิดทักษะการปฏิบัติตัวเพื่อหลีกเลี่ยงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดีขึ้นในกลุ่มทดลอง[17] จึงส่งผลให้เกิดความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอีก 1 เดือนสูงขึ้น ส่วนคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอีก 3 เดือนข้างหน้าภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง แต่ในระยะก่อนการทดลองและระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนลดลงภายในกลุ่มทดลองบอกว่าคิดว่าระยะเวลา 3 เดือนข้างหน้าเป็นระยะเวลาที่ยาวนานซึ่งบางคนมีความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่บางคนคิดว่ามีโอกาสเสี่ยง เนื่องจากเป็นช่วงวันเกิดของเพื่อนในกลุ่มและการสอบกลางภาคเรียน จึงทำให้มีโอกาสเสี่ยงต่อการถูกชักชวนให้ดื่มได้ จึงส่งผลต่อความตั้งใจที่จะไม่ดื่มในอีก 3 เดือนข้างหน้า ทำให้

กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยระยะติดตามผลไม่แตกต่างจากก่อนการทดลองและคะแนนต่ำกว่าหลังการทดลองเล็กน้อย

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นหญิง ทัศนคติต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอีก 1 เดือน และ 3 เดือนข้างหน้า ภายหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน เนื่องจากกลุ่มเปรียบเทียบได้รับการเรียนการสอนจากในห้องเรียนตามปกติที่ดำเนินการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รายวิชาสุขศึกษาซึ่งมีสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงต่อสารเสพติดโดยภาพรวม การเรียนการสอนแบบบรรยายให้ความรู้เท่านั้น แตกต่างจากกลุ่มทดลองที่เน้นการเรียนการสอนที่เฉพาะเจาะจงความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นหญิง ส่งเสริมทัศนคติทางลบต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการสร้างการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงเป็นผลให้กลุ่มทดลองมีทักษะการปฏิบัติตัวเพื่อหลีกเลี่ยงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดีขึ้น ทำให้คะแนนทุกด้านและคะแนนด้านความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอีก 1 และ 3 เดือนสูงขึ้นกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ สอดคล้องกับการศึกษาที่มีการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่มีกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับแอลกอฮอล์และผลกระทบจากการดื่ม สร้างทัศนคติด้านลบต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ สร้างการรับรู้ แรงสนับสนุน แรงกดดัน และแรงจูงใจจากบุคคลรอบข้าง ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มทดลองมีความตั้งใจไม่ดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ[18]

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ด้านการบริการ ควรมีการจัดกิจกรรมให้พยาบาลมาให้ความรู้กับนักเรียนในชั่วโมงโฮมรูม เน้นเรื่องการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และควรจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรภายในโรงเรียนควรเสนอการบูรณาการเนื้อหาในโปรแกรมให้เป็นส่วนหนึ่งของแผนการสอนในโรงเรียน โดยสามารถบูรณาการร่วมกับเนื้อหาการเรียนการสอนรายวิชาโฮมรูมหรือวิชาแนะแนว เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นหญิง ทัศนคติทางลบต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีทักษะต่อการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3. ด้านวิชาการ นำรูปแบบของโปรแกรมไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มเสี่ยงเพศชาย โดยปรับเนื้อหาให้มีความเหมาะสมกับเพศ เช่น การส่งเสริมทัศนคติทางลบต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเนื้อหามีความเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับโทษและผลกระทบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นเพศชาย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาโปรแกรมที่ให้ครูและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์กิจกรรมด้วย อาจทำให้ได้กิจกรรมที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาในกลุ่มประชากรวัยรุ่นเพศหญิงในกลุ่มอื่น ๆ ด้วย เช่น วัยรุ่นเพศหญิงสถาบันการศึกษานอกระบบโรงเรียน เป็นต้น

3. ควรมีการติดตามผลของโปรแกรมในระยะยาว เพื่อดูความยั่งยืนของความตั้งใจที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นระยะ เช่น 3 เดือน 6 เดือนหรือ 1 ปี รวมทั้งควรจัดให้มีกิจกรรมการกระตุ้นทุก ๆ 3 เดือน

References

1. World Health Organization (WHO). Global alcohol action plan 2022-2030. Geneva: World Health Organization; 2023.
2. World Health Organization (WHO). Global status report on alcohol and health 2018. Geneva: World Health Organization; 2018.
3. Centre for Alcohol Studies. Alcohol Consumption in Thai Society Report 2017. Bangkok: Centre for Alcohol Studies; 2019. (in Thai)

4. Centre for Alcohol Studies. Patterns and trends in alcohol drinking behavior of the Thai population. Songkhla: Centre for Alcohol Studies; 2022. (in Thai)
5. Centre for Alcohol Studies. Alcohol Consumption in Thailand 2021. Bangkok: Centre for Alcohol Studies; 2022. (in Thai)
6. Chankhanti W, Paiwan R, Noonpun S. Awareness among Young Non-Drinkers in Chiang Rai of the Alcohol Control Laws. Law and Local Society Journal. 2018; 2(2): 29-56. (in Thai)
7. Roerecke M, Vafaei A, Hasan OSM, et al. Alcohol consumption and risk of liver cirrhosis: A systematic review and meta-analysis. The American Journal of Gastroenterology. 2019; 114(10): 1574–86.
8. Liang W, Chikritzhs T. Age at first use of alcohol predicts the risk of heavy alcohol use in early adulthood: A longitudinal study in the United States. International Journal of Drug Policy. 2015; 26(2): 131-4.
9. Chaochalard P, Benjakul S, Kengganpanich M, Kengganpanich T. Effects of an Alcohol Use Prevention Program Applying Self- Efficacy Theory among 7th Grade Students in Nakhon Pathom Province. Ramathibodi Nursing Journal. 2019; 24(2): 210-24. (in Thai)
10. Ritmontree S, Daosodsai S, Boontoch K, Chansuk S. The Harmful Impacts of Other People Drinking Alcohol by The Perception of Victims. Udonthani Hospital Medical Journal. 2023; 31(1): 51-61. (in Thai)
11. Ramsiri K, Homsin P, Srisuriyawet R. Effects of An Information-Motivation-Behavioral Skills Program for Alcohol Drinking Prevention Among Female Adolescents. Journal of Health and Nursing Research. 2020; 38(2): 48-58. (in Thai)
12. Sukkum S, Powwattana A, Auemaneekul N. Effects of the Program with the Information Motivation Behavioral Skill Model toward the Preventive Behavior in Alcohol Drinking among the Female Vocational Students in Bangkok. Journal of Health and Nursing Research. 2020; 36(3): 57-68. (in Thai)
13. Ajzen I. The Attitudes, personality and behavior. (2nd Edition). Milton-Keynes:Open University Press-McGraw Hill Education. 2005.
14. Cohen J. Statistical power analysis for the behavioral sciences. New York: Lawrence Erlbaum Associates. 1988.
15. Piyaaramwong P, Samawathdana R, Wattanaburanon A. Alcohol drinking prevention program management for lower secondary school female students in Bangkok. Journal of Medicine and Health Sciences. 2017; 24(1): 55-66. (in Thai)
16. Saleengarm W, Rawiworrakul T, Jirapongsuwan A, Sompopcharoen M. Effects of A New Drinkers Prevention Program for Primary School Students, Surin Province. Journal of The Royal Thai Army Nurses. 2019; 20(1): 147–56. (in Thai)
17. Cutrín O, Kulis S, Maneiro L, MacFadden I, Navas MP, Alarcón D, Gómez-Fraguela JA, Villalba C, Marsiglia FF. Effectiveness of the Mantente REAL Program for Preventing Alcohol Use in Spanish Adolescents. Psychosocial Intervention. 2021; 30(3): 113 - 22.
18. Mitkome A, Phetphum C. The effect of the intention not of drinking alcohol program by applying the theory of planned behavior among the 10th grade students in Kongkrailat district, Sukhothai province. Disease Control Journal. 2021; 47(2): 267 - 77.